

Groennormen in de praktijk

Bouwen aan een stad in een park

Rombout van Eekelen

Stadsecoloog

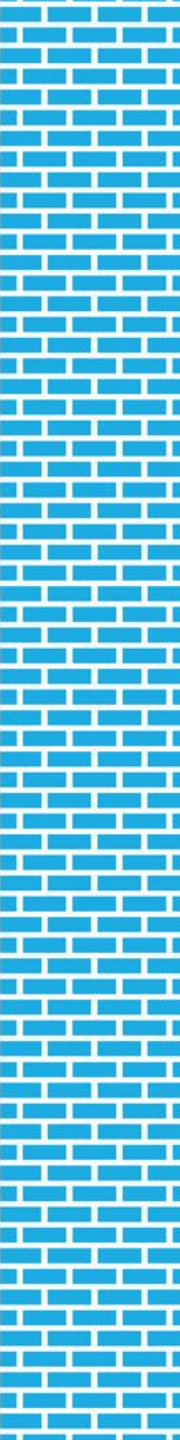
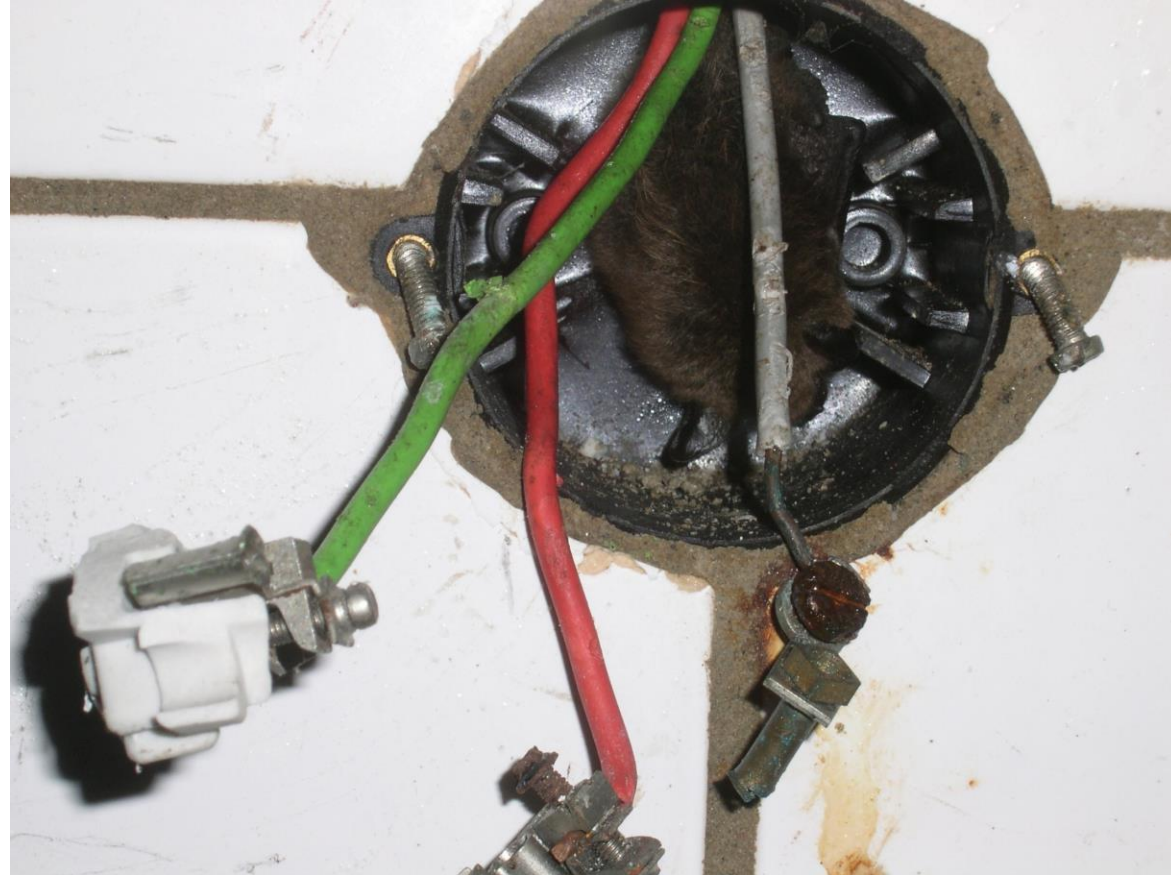
Gemeente Breda

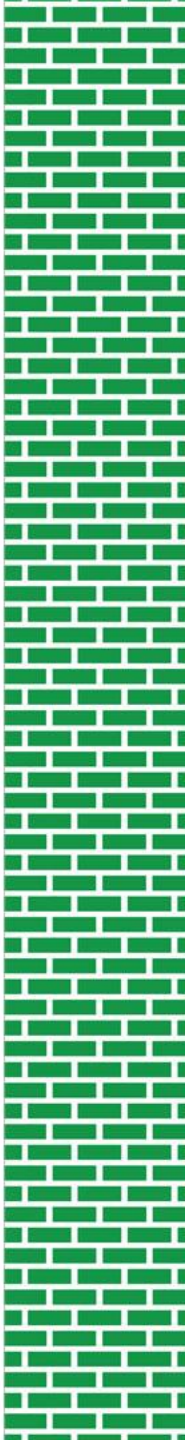
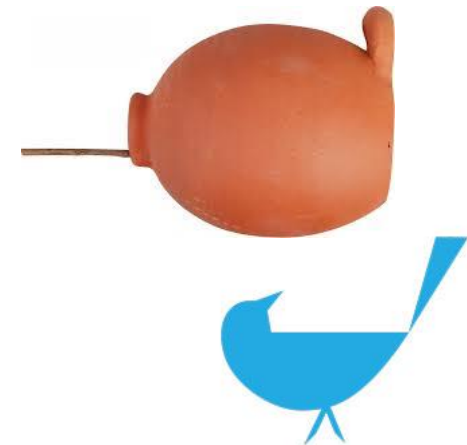
1. Inhoud

- Introductie (Breda en context)
- Beleidskader (Stad in een park, Groenkompas)
- Probleemstelling / legitimatie (waarom biodiversiteit)
- Strategische aanpak (van bos tot buik)
- Vertaling naar instrument (groen- en parknorm)
- Uitwerking (stadslandschappen, normen, doelsoorten)
- Koppeling aan wetgeving (Natuurherstelverordening)

2. Natuurinclusief bouwen is niet nieuw

3. Ruimtelijke opgave in Breda

- Verdichting en woningbouw zetten groen onder druk
- Biodiversiteit neemt af in stedelijk gebied
- Klimaatadaptatie vraagt om meer groen
- Gezondheid en leefbaarheid vragen om groene biodiverse leefomgeving

Kernvraag

Hoe borgen we structureel ruimte en kwaliteit voor biodiversiteit in stedelijke ontwikkeling?

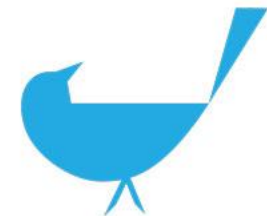
Meer woningen, minder ruimte.

Afname natuur en groen

Meer hitte en wateroverlast

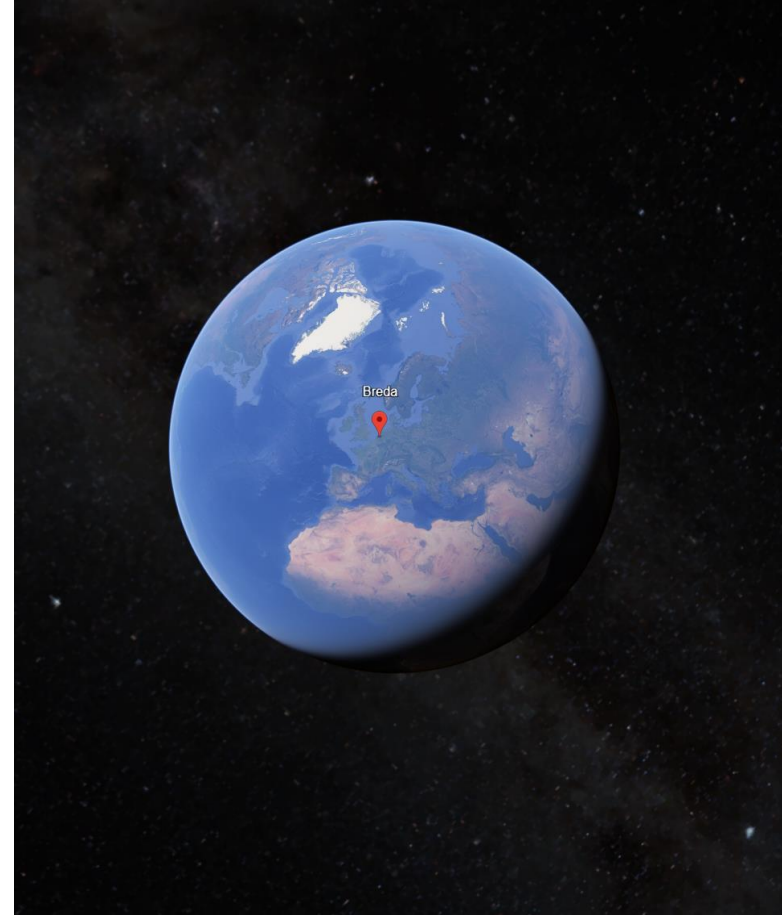
4. Breda: ruimtelijke en ecologische basis

Ruimtelijke basis

- Stad op overgang van zand naar klei
- Onderdeel van het Mark-bekken
- Sterke relatie tussen stad, water en landschap

Ecologische basis

- 1500 ha openbaar groen.
- 1150 ha ecologisch beheerd.

5. Ambitie: Stad in een park

Bestuurlijke keuze

- Groen wordt leidend in ruimtelijke keuzes
- Stad ontwikkelen vanuit groenstructuur

Doel

Eerste Europese stad in een park in 2030

6. Groenkompas (kader)

Integraal beleidskader

- Groen leidend in ruimtelijke keuzes
- Stad ontwikkelen vanuit groenstructuur

Doel

- Eerste Europese stad in een park in 2030

Het Groenkompas

Groen als
structuurdrager

Biodiversiteit &
Samenhang

Gezondheid
& Klimaat

7. Groenkompas (borging)

Borging op drie niveaus

1. Kwantiteit
 - Groenareaal en uitbreiding
2. Kwaliteit
 - Inrichting en ecologische samenhang
3. Toepassing
 - Doorwerking in projecten en gebiedsontwikkeling

Belangrijk

Biodiversiteit wordt integraal benaderd, niet sectoraal

Kwantiteit

- Behoud en uitbreiding groenareaal
- Lokale compensatie bij verlies

Kwaliteit

- Ecologisch ingerichte groengebieden
- Versterking biodiversiteit

Toepassing

- Doorwerking in projecten
- Groen-en parknorm

8. Uitwerking in maatregelen

Concrete beleidsuitwerking

- +10% groen bij herinrichting
- Lokale compensatie van groenverlies
- Uitbreiding ecologische verbindingen

9. Bredase van bos tot buik-aanpak

1

Versterken biodiversiteit buitengebied

2

Nodig biodiversiteit uit in de stad

3

Ruimte voor biodiversiteit in de bouw

4

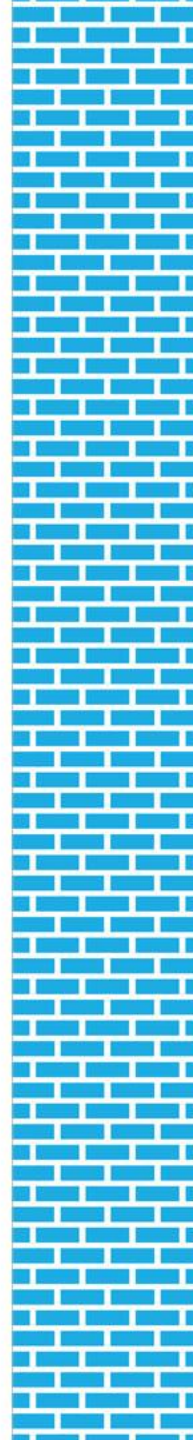

Natuurinclusief bouwen

5

National Park City

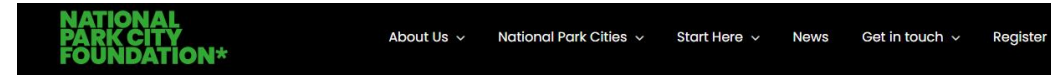
10. National Park City

Maatschappelijk draagvlak: National Park City

- Breda is onderdeel van de National Park City-beweging
- Brede betrokkenheid van inwoners, organisaties en bedrijven
- Groen en biodiversiteit worden actief gedragen in de stad

Betekenis

- Beleidsambitie wordt maatschappelijk gedeeld
- Vergroot uitvoerbaarheid van maatregelen

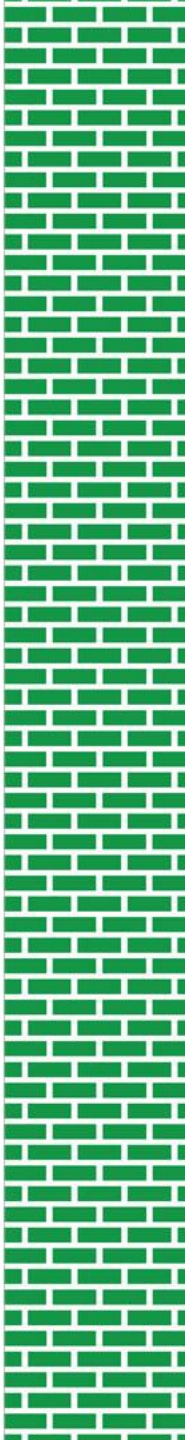
BREDA BECOMES THE FIRST NATIONAL PARK CITY IN THE NETHERLANDS

By Mark Cridge | 20 May 2025

Breda has been recognised as the first National Park City in the Netherlands, following an inspiring peer review process coordinated by the National Park City Foundation, with support from Salzburg Global, and World Urban Parks.

Breda National Park City is a grassroots movement of all the people in the city working on transforming Breda into a city within a natural park. Nature enthusiasts, gardeners, artists, entrepreneurs, vegetable growers, tree planters – in short, everyone who wishes to enhance urban biodiversity can participate.

Breda's ambition is to become one of the most nature-rich cities in Europe by 2030, closely collaborating with the municipality of Breda, which shares the same goal within its urban planning policies. The first step towards this goal is recognition of the city's status as a National Park City.

11. Positionering groen- en parknorm

Waar wordt het concreet?

- In stedelijke ontwikkeling en bouw

Daarom

De groen- en parknorm vormt de ruimtelijke uitwerking binnen projecten

12. Groen en parknorm (positie)

De groen- en parknorm

- Onderdeel van het Groenkompas
- Opgenomen in bijlage 2
- Concretiseert ambities naar plangebiedniveau

Functie

Vertaling van beleid naar ruimtelijke eisen

13. Concept van de norm

Samenhangend systeem van drie elementen:

- Ruimte
- Stadslandschap
- Doelsoorten

Essentie

Kwantiteit en kwaliteit zijn onlosmakelijk verbonden

14. Principe 1: Ruimte

- 20-35% (semi) openbaar groen in plangebied
- Minimaal 50% ecologisch ingericht

Betekenis

Borging van voldoende areaal voor functies en soorten

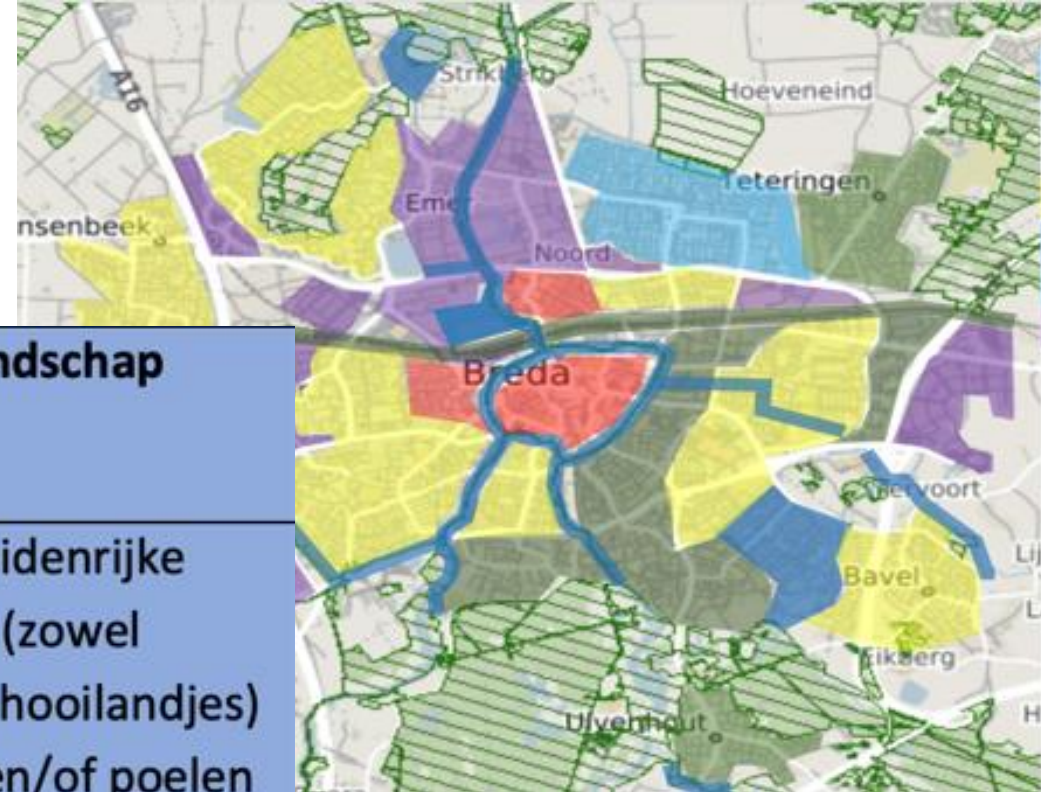
15. Principe 2: Stadslandschap

Context bepaalt inrichting

- Verschillende eisen per stadslandschap
- Aansluiting op bestaande structuren

Effect

- Gebiedsgerichte biodiversiteit

Beekdallandschap

bosjes, kruidenrijke vegetaties (zowel ruigtes als hooilandjes) en beken en/of poelen met natuurlijke oevers.

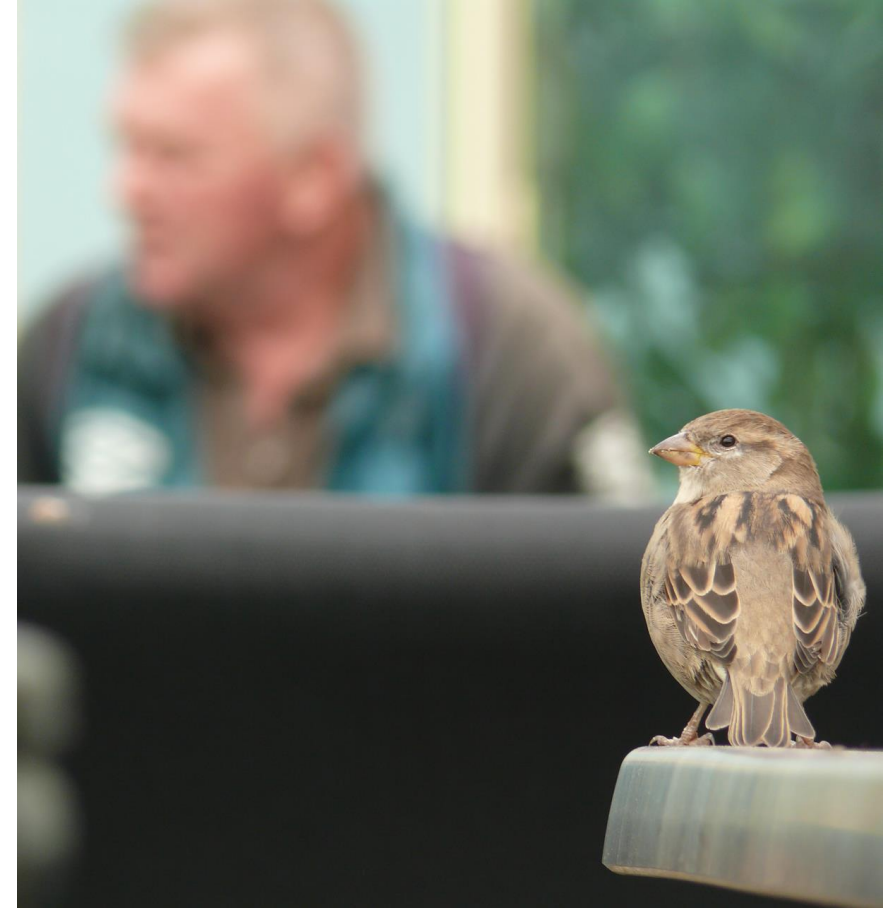
16. Principe 3: Doelsoorten

Sturing via soorten

- Rode soorten: gebouwbewonende soorten (vleermuizen, huismus, gierzwaluw etc.).
- Gele soorten: volledige cyclus in gebied (wilde bijen, dagvlinders, dwergmuis, etc.).
- Groene soorten: onderdeel groter leefgebied (alpenwatersalamander, kleine watersalamander, eekhoorn, egel, marters, mens, etc.).

Effect

Gebiedsgerichte biodiversiteit

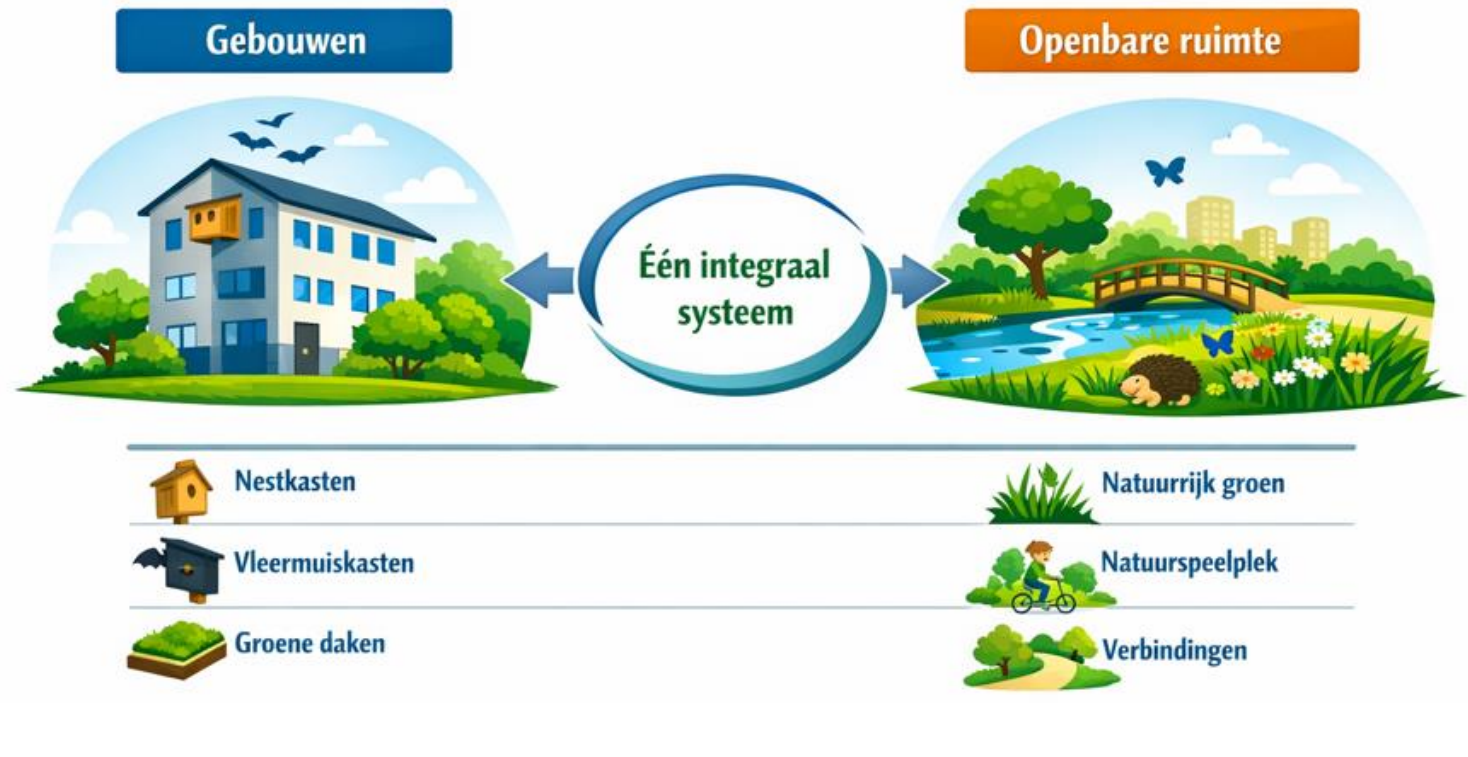

17. Ontwerpaanpak

Vertaling naar ontwerp

- Habitat creëren in plaats van maatregelen stapelen
- Gebouw en openbare ruimte als één systeem

18. Geen afvinklijstje

Misvatting

Biodiversiteit = losse voorzieningen

Werkelijkheid

Biodiversiteit = integraal onderdeel van ontwerp

19. Toepassing van de norm

Afhankelijk van

- Ligging
- Omvang
- Type ontwikkeling
- Aanwezige soorten

Karakter

Gebiedsgericht en adaptief

20. Nieuwe context: Natuurherstelverordening

Artikel 8

Geen nettoverlies tot 2030

Behoud stedelijk groen

Toename na 2030

Groei van stedelijk groen

Behoud en groei van stedelijk groen

21. Relatie met Bredaas beleid

Constatering

- Groenkompas borgt al areaal en kwaliteit
- Groen- en parknorm operationaliseert dit op projectniveau

Gevolg

Bestaand beleid sluit aan op Europese verplichting

22. Strategische duiding

Bredase groen- en parknorm

- Integraal systeem al aanwezig
- Koppeling met NHV versterkt legitimatie

Interpretatie

Niet reageren op wetgeving, maar aansluiten bij bestaande koers

